

**Zpráva o šetření
postupu Úřadu městské části Praha 13
a Magistrátu hlavního města Prahy
ve věci výkonu opatrovnictví u paní A. B.
a vyřízení podnětů, žádostí a stížností pana B. B.**

Dne 12. února 2019 jsem na základě podnětu pana B. B. (dále také „stěžovatel“) zahájila šetření výkonu opatrovnictví jeho matky A. B., nar. xxx, Úřadem městské části Praha 13. Následně jsem toto šetření také rozšířila na postup městské části Praha 13 při vyřízení žádosti pana B. B. o nahlížení do opatrovnického spisu, jakož i při vyřízení stížnosti, která se tohoto postupu týká, a na postup Magistrátu hlavního města Prahy při vyřízení odvolání stěžovatele proti usnesení Úřadu městské části Praha 13 o zastavení řízení o žádosti stěžovatele o nahlížení do opatrovnického spisu a při vyřízení jeho žádosti o prošetření stížnosti na nečinnost Úřadu městské části Praha 13 jako veřejného opatrovníka.

Cílem mého šetření bylo prověřit, zda se dotčené úřady dopustily namítaných pochybení vůči panu B. B. jako fyzické osobě i jako členu opatrovnické rady.

A. Shrnutí závěrů

V průběhu šetření jsem zjistila, že Úřad městské části Praha 13 jako veřejný opatrovník pochybil tím, že nepřijal plnou moc k nahlížení do opatrovnického spisu udělenou opatrovanou stěžovateli (viz C.1).

Ve věci vyřízení žádosti o nahlížení do opatrovnického spisu jsem se vzhledem k probíhajícímu soudnímu řízení rozhodla podnět stěžovatele odložit ve smyslu § 12 odst. 2 písm. d) zákona č. 349/1999 Sb., o veřejném ochránci práv. V ostatních oblastech jsem v postupu Úřadu městské části Praha 13 a Magistrátu hlavního města Prahy pochybení neshledala.

V podrobnostech ohledně svých zjištění poukazuji na část C.

B. Skutková zjištění

V rámci šetření provedla pověřená pracovnice kanceláře místní šetření na Úřadě městské části Praha 13 (dále také „ÚMČ“) a vyžádala si relevantní dokumentaci od ÚMČ a Magistrátu hlavního města Prahy (dále také „magistrát“). Z podnětu stěžovatele a jeho následných doplnění, z vyjádření ÚMČ a z dokumentace, jak mi byla úřady předložena, vyplynuly následující skutečnosti.

B.1 Opatrovnictví matky stěžovatele a opatrovnická rada

Stěžovatel je synem paní A. B., která byla rozhodnutím Obvodního soudu pro Prahu 5 ze dne 9. 3. 2017 omezena ve svéprávnosti a jejímž opatrovníkem byla jmenována městská část Praha 13. V dubnu 2018 podal stěžovatel návrh na změnu opatrovníka, Obvodní soud pro Prahu 10 jeho návrhu vyhověl, zprostil městskou část Praha 13 opatrovnictví a ustanovil opatrovníkem Centrum X. v Praze 10. Toto rozhodnutí bylo následně zrušeno Městským soudem v Praze na základě odvolání nového opatrovníka. Dne 12. 4. 2019 rozhodoval Obvodní soud pro Prahu 10 znovu, opět rozhodl o změně opatrovníka na Centrum X. v Praze 10. Proti tomuto rozhodnutí podal odvolání stěžovatel a dne 19. 7. 2019 rozhodl

Městský soud v Praze usnesením č.j. 18 C 2016/2019-405 o změně usnesení soudu I. stupně tak, že se návrh na zproštění funkce opatrovníka zamítá. **Městská část Praha 13 byla v době vydání této zprávy nadále opatrovníkem paní A. B.** Výkonem opatrovnictví byl do 30. 11. 2018 pověřen pracovník oddělení sociální péče Pavel Jurčík, od té doby vykonávaly opatrovnictví pracovnice oddělení sociální péče Magda Suchopárová a vedoucí oddělení sociální péče Bc. Iva Dvořáčková.

Dne 1. 3. se konala ustavující schůze opatrovnické rady opatrované paní A. B., jejímž členem se stal také pan B. B. Někteří příbuzní podali námítky vůči zřízení opatrovnické rady, v současné době není zřejmé, zda byla opatrovnická rada řádně zřízena.

B.2 Žádost o nahlížení do opatrovnického spisu (ÚMČ)

Po rozhodnutí Obvodního soudu pro Prahu 5 o omezení svéprávnosti paní A. B. oslovil stěžovatel opatrovníka, Úřad městské části Praha 13, s dotazy týkajícími se nakládání s majetkem jeho matky. Stěžovatel nebyl spokojen s odpovědí ÚMČ a telefonicky jej požádal o to, aby mohl nahlédnout do opatrovnického spisu. ÚMČ mu nevyhověla a odkázala jej na případné písemné vyhotovení žádosti. Dne 13. 11. 2017 zaslal stěžovatel písemnou žádost o umožnění nahlížení do opatrovnického spisu matky.

V průběhu řízení o žádosti učinil ÚMČ dvě procesní rozhodnutí, proti kterým se stěžovatel odvolal (viz dále část B.2.1 [Přerušení řízení](#) a B.2.2 [Stanovení lhůty k vyjádření k podkladům](#)). Obě tato rozhodnutí byla magistrátem zrušena.

Dne 6. 3. 2018 zaslal ÚMČ stěžovateli vyrozumění o pokračování v řízení a vyzval jej, aby se vyjádřil k podkladům rozhodnutí do 5 dnů od vydání usnesení.

Dne 15. 3. 2018 stěžovatel zaslal ÚMČ plnou moc ze dne 28. 1. 2018, podepsanou jeho matkou, k nahlížení do opatrovnického spisu. **Tato plná moc nebyla ze strany opatrovníka akceptována s odůvodněním, že matka stěžovatele byla omezena ve svéprávnosti v rozsahu všech právních jednání, kromě jednání v běžných záležitostech každodenního života.**

Dne 20. 3. 2018 se uskutečnilo jednání na ÚMČ, kterého se zúčastnil stěžovatel a jeho bratr pan C. B. Na tomto jednání bylo stěžovateli předáno vyjádření k zaslané plné moci a bylo mu umožněno nahlédnout do správního spisu týkajícího se jeho žádosti. Pan B. B. se na místě dotazoval na další informace z oblasti výkonu opatrovnictví. V tentýž den také doplnil písemně svou žádost o nahlížení do opatrovnického spisu o vysvětlení, že jeho právní zájem spočívá v tom, že jeho sestra D. poskytuje nepravdivé informace o jeho osobě a jeho rodině a lze důvodně předpokládat, že jsou také součástí opatrovnického spisu. Protože stěžovatel v té době údajně shromažďoval podklady pro přípravu žaloby, svědčil mu podle jeho tvrzení právní zájem k nahlédnutí do předmětného spisu.

Dne 22. 3. 2018 vydal ÚMČ **usnesení, kterým zastavil řízení o žádosti pana B. B. o nahlížení do spisu.** ÚMČ své rozhodnutí odůvodnil jednak tím, že by vyhověním žádosti porušil povinnost mlčenlivosti ohledně citlivých údajů týkajících se opatrované, a dále pak tím, že stěžovatel neuvedl právní zájem, který by byl spojený s výkonem opatrovnictví jeho matky. Proti tomuto rozhodnutí se stěžovatel odvolal (viz dále část B.2.3 [Zastavení řízení](#)).

Dne 11. 4. 2018 zaslal stěžovatel reakci na výzvu ÚMČ k vyjádření k podkladům řízení ze dne 6. 3. 2018. V dopisu uvedl, že se seznámil s podklady dne 20. 3. 2018, tedy až

po uplynutí lhůty určené úřadem (5 dnů od vydání usnesení). Rovněž se vyjádřil k usnesení o zastavení řízení a poukázal také na judikaturu Nejvyššího správního soudu,¹ podle které lze považovat za zjevně právně nepřipustnou pouze takovou žádost, u níž je na první pohled zřejmé, že jí nelze vyhovět. Dále si také stěžoval na to, že úřad „opomíjí a přehlíží“ opatrovnickou radu, která v té době byla již ustavena, a na to, že opatrovník souhlasil s ustanovením do funkce přesto, že údajně soud nezjišťoval, zda se opatrovníkem nemůže stát někdo z rodiny. Na tento dotaz reagoval ÚMČ dne 28. 5. 2018 (více dále část B.2.3 [Zastavení řízení](#)).

B.2.1 Přerušování řízení

Dne 29. 11. 2017 ÚMČ přerušil řízení o žádosti stěžovatele s odůvodněním, že ve své žádosti blíže nespecifikoval svůj právní zájem k nahlížení do spisu a zároveň jej vyzval k doplnění žádosti ve smyslu § 38 odst. 2 písm. a) a § 45 odst. 2 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu (dále také „SŘ“).

Proti tomuto usnesení se dne 3. 12. 2017 stěžovatel odvolal s tím, že důvody k požadovanému nahlížení byly uvedeny již v e-mailu, který předcházel jeho žádosti; ÚMČ byl tedy podle jeho názoru jeho právní zájem znám a nebyl důvod pro přerušování řízení. Odvolání postoupil ÚMČ dne 15. 12. 2017 magistrátu.

Dne 8. 1. 2018 vydal magistrát **rozhodnutí o zrušení usnesení ÚMČ ze dne 29. 11. 2017 o přerušování řízení**, a to z důvodu, že ÚMČ neměl přerušit řízení, ale měl řízení zastavit podle § 66 odst. 1 písm. b) zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu.² Proti tomuto rozhodnutí podal stěžovatel dne 23. 1. 2018 opravný prostředek a věc byla následně postoupena Ministerstvu spravedlnosti (viz dále část B.2.4 [Kompetenční spor](#)).

B.2.2 Stanovení lhůty k vyjádření k podkladům

Dne 2. 1. 2018 vydal ÚMČ další usnesení, ve kterém stěžovateli stanovil lhůtu 8 dnů k možnosti vyjádřit se k podkladům řízení. Proti tomuto usnesení se stěžovatel odvolal dne 7. 1. 2018 z důvodu, že nebyl s podklady pro rozhodnutí seznámen, že se údajně dostavil na úřad, ale tam nikoho nezastihl a úřad mu nenabídl jiný termín. Proto také požádal o zaslání podkladů poštou. Stěžovatel zároveň uvedl, že dosud nebylo rozhodnuto o jeho předchozím odvolání proti usnesení o přerušování řízení. Odvolání zaslal v kopii také magistrátu.

Dne 15. 2. 2018 rozhodl magistrát o zrušení usnesení ÚMČ o stanovení lhůty k vyjádření k podkladům. Důvodem bylo, že toto usnesení bylo vydáno v rozporu s právními předpisy, konkrétně proto, že ÚMČ nemohl stěžovateli stanovit lhůtu k vyjádření k podkladům pro rozhodnutí, jelikož je neměl k dispozici.

B.2.3 Zastavení řízení

Dne 17. 4. 2018 stěžovatel podal blanketní odvolání proti usnesení ÚMČ ze dne 22. 3. 2018 o zastavení řízení s tím, že bude později doplněno. Dne 9. 5. 2018 ÚMČ vyzval stěžovatele,

1 Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 5. 2008, č. j. 2 As 74/2007-55.

2 Dne 5. 2. 2018 pak vydal magistrát opravné usnesení, ve kterém opravil zřejmé nesprávnosti ve výroku původního usnesení (namísto slova „usnesení“ bylo použito slovo „odvolání“).

aby do 5 dnů své dovolání doplnil, s tím, že pokud je nedoplní, bude je považovat za odvolání proti celému usnesení a věc předá magistrátu.

Dne 16. 5. 2018 podal stěžovatel odvolání proti výzvě ÚMČ ze dne 9. 5. 2018, ve kterém ale také brojí proti usnesení ze dne 22. 3. 2018 o zastavení řízení o žádosti o nahlížení do spisu. Žádal v něm, ať úřad reaguje na jeho vyjádření ze dne 11. 4. 2018, jakož i o to, ať mu sdělí, „jak má opatrovnická rada kontrolovat opatrovníka, když nehodlá umožnit nahlížení do spisu“. Zároveň požádal orgán o prodloužení lhůty stanovené v předmětné výzvě, případně o zrušení výzvy a stanovení nové lhůty.

Dne 28. 5. 2018 reagoval ÚMČ na dopis stěžovatele ze dne 16. 5. 2018 tak, že jej nelze považovat za odvolání, a to proto, že směřuje proti výzvě, a nikoliv rozhodnutí. Předmětnou výzvou úřad neuložil stěžovateli žádnou povinnost, pouze mu umožnil doplnit své odvolání. Jelikož stěžovatel své odvolání nedoplnil, bylo postoupeno magistrátu pro posouzení odvolání.

Dne 11. 6. 2018 poslal stěžovatel další dopis ÚMČ a v kopii také magistrátu, podle kterého trvá na vyřízení odvolání proti výzvě ÚMČ. V dopisu argumentuje judikaturou Nejvyššího správního soudu, podle které „výzva správního orgánu může naplňovat jak materiální znaky rozhodnutí podle § 65 s. ř. s. (...), zakládá-li, mění, ruší nebo závazně určuje práva nebo povinnosti stěžovatele, tak rovněž znaky jiného úkonu správního orgánu, jímž je zasahováno do jeho práv podle § 82 s. ř. s.“³ Tuto písemnost ÚMČ postoupil magistrátu jako odvolacímu orgánu.

Dne 4. 7. 2018 magistrát **potvrdil usnesení ÚMČ o zastavení řízení a zamítl odvolání stěžovatele**. V odůvodnění v podstatě jen zopakoval svou předcházející argumentaci ohledně toho, že spisová dokumentace vedená z důvodu výkonu veřejného opatrovnictví není spisem vedeným podle § 17 SŘ, nýbrž jde o ukládání dokumentů podle § 2, 7, 8 a 63 zákona č. 499/2004 Sb., o archivnictví a spisové službě, že do této dokumentace mají právo nahlížet a zasahovat pouze oprávněné osoby a v rámci kontroly nařízený orgán a dále pak že otázky týkající se hospodaření a majetku sděluje veřejný opatrovník soudu, opatrovnické radě, popř. orgánům činným v trestním řízení.

B.2.4 Kompetenční spor

Opravný prostředek podaný stěžovatelem proti rozhodnutí o zrušení usnesení ÚMČ ze dne 29. 11. 2017 o přerušení řízení byl dne 19. 2. 2018 postoupen magistrátem k přezkumnému řízení Ministerstvu spravedlnosti.

Dne 10. 4. 2018 zaslalo Ministerstvo spravedlnosti vyrozumění, podle kterého přezkum daného rozhodnutí nespadá do jejich gesce. Pro posouzení podnětu je podle jejich názoru rozhodný výklad správního řádu, jehož gestorem je Ministerstvo vnitra (dále také „MV“), z toho důvodu jim podnět postoupilo.

Dne 24. 4. 2018 postoupilo MV věc Ministerstvu práce a sociálních věcí (dále také „MPSV“) s odůvodněním, že výkon veřejného opatrovnictví je výkon přenesené působnosti obcí, přičemž usnesením vlády č. 1021/16 vláda schválila návrh zákona, podle kterého by tato oblast měla být v gesci MPSV.⁴ Navíc vzhledem k tomu, že MPSV také náleží oblast sociální

³ Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 11. 2014, č. j. 2 Ads 126/2014.

⁴ Zákon nakonec nebyl přijat.

péče, péče o občany, kteří potřebují zvláštní pomoc a některé aktivity v oblasti veřejného opatrovnictví, podle jejich názoru je k posouzení podnětu příslušný právě tento ústřední orgán státní správy.

Dne 12. 6. 2018 vrátilo MPSV věc zpět MV s odůvodněním, že Ministerstvo práce a sociálních věcí nemá žádný vztah k předmětné agendě ani k agendě správního řízení, a to ani v rámci výkonu veřejného opatrovnictví. Oblast veřejného opatrovnictví je upravena v předpisech občanského práva, které jsou plně v gesci Ministerstva spravedlnosti. Oblast správního řízení je pak v kompetenci MV.

Dne 21. 6. 2018 MV vrátilo podnět k přezkumnému řízení zpět magistrátu s vyjádřením, že je Ministerstvo vnitra přesvědčeno o své nepříslušnosti. Dne 4. 7. 2018 zaslal magistrát stěžovateli sdělení o postoji ústředních orgánů a podal mu informace ohledně možnosti řešení této otázky kompetenčním sporem uvedených ministerstev.

Dne 25. 7. 2018 podal pan B. B. návrh na zahájení kompetenčního sporu podle zákona č. 131/2002 Sb. **Řízení u Nejvyššího správního soudu pod sp. zn. Komp 3/2018 dosud není skončeno.**

B.2.5 Správní žaloba

Dne 25. 7. 2018 podal pan B. B. k Městskému soudu v Praze žalobu proti rozhodnutí magistrátu ze dne 4. 7. 2018, kterým potvrdil usnesení ÚMČ o zastavení řízení a zamítl odvolání pana B. B. (věc sp. zn. 15 A 15/2018).

Dne 12. 2. 2019 zaslal magistrát soudu své vyjádření k žalobě pana B. B., ve kterém shrnul průběh správního řízení a vyjádřil se tak, že nepostupoval ve věci v rozporu s právními předpisy. **V době vydání této zprávy nebylo ve věci pravomocně rozhodnuto.**

B.3 Stížnost na opatrovníka

Dne 19. 10. 2018 obdržel odbor kontroly ÚMČ e-mail nadepsaný jako „Dotaz + stížnost“, ve kterém si stěžovatel stěžoval na nečinnost opatrovníka, konkrétně na to, že ÚMČ jako opatrovník nezastavil platbu neproduktivních nákladů v bytě, který byl předmětem dědického řízení. Dále v něm uvedl, že si nepřeje, aby opatrovník předával opatrovnickému soudu „lživé informace, které jsou odesílány z e-mailu x@x.x.“ Odbor kontroly postoupil stížnost odboru sociální péče, pod který spadá také výkon opatrovnictví. Stěžovatel namítal, že je nepřipustné, aby stížnost vyřizovaly stejné úřední osoby, vůči kterým je stížnost směřována. Na to dne 1. 11. 2018 odbor kontroly ÚMČ zaslal stěžovateli vyjádření, že se postup při vyřízení stížnosti řídí ustanovením § 175 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu; jeho stížnost má tedy vyřizovat vedoucí odboru sociální péče a v případě nespojenosti s vyřízením se stěžovatel může obrátit na odbor sociální péče magistrátu jako na nařízený orgán.

Dne 6. 11. 2018 zaslal odbor sociální péče ÚMČ stěžovateli dopis, ve kterém vylíčil, že opatrovník již v minulosti dohodl snížení záloh za byt a v současnosti řeší snížení záloh také za rozhlas a televizi. Tento dopis byl podepsán vedoucí oddělení sociální péče Bc. Ivou Dvořáčkovou a vedoucí odboru sociální péče Mgr. Blankou Vildovou. Dne 9. 11. 2018 odpověděl stěžovatel, že z dopisu odboru sociální péče ze dne 6. 11. 2018 není jednoznačné, že jím byla vyřízena stížnost postupem podle § 175 správního řádu, protože ji

vyřizovala Bc. Dvořáčková. Tyto námitky byly postoupeny odborem kontroly zpět odboru sociální péče.

Dne 15. 11. 2018 se k těmto námitkám vyjádřila vedoucí odboru sociální péče Mgr. Vildová. Uvedla, že podání stěžovatele ze dne 19. 10. 2018 bylo vyhodnoceno zčásti jako dotaz, na který mu bylo odpovězeno dopisem ze dne 6. 11. 2018, a zčásti jako stížnost, kterou vyhodnotila jako nedůvodnou. Uznala jeho námitku, že z dopisu nebylo jasné, zda se jedná o vyřízení stížnosti podle § 175 správního řádu, a dodala, že v případě nespokojenosti s vyřízením stížnosti se může obrátit na magistrát.

Dne 20. 11. 2018 podal stěžovatel žádost o prošetření stížnosti magistrátu. V žádosti uvedl, že v odpovědi ÚMČ ze dne 6. 11. 2018 nebylo uvedeno, kdy a jaké úkony ve věci opatrovník v souvislosti s redukcí neproduktivních nákladů za byt prováděl, že úřad nedodržel lhůtu k vyřízení žádosti, a ani své rozhodnutí řádně neodůvodnil. Stěžovatel se také vyjádřil k oblasti poskytování údajů, které opatrovník nemá ověřené (jedná se o e-maily bez elektronického podpisu). Některé takto podané informace lze podle něj považovat za zásah do osobnosti a stěžovatel vyzval opatrovníka, aby se zdržel protiprávního jednání. Kromě toho také namítal, že jeho stížnost byla vyřizována Bc. Dvořáčkovou, proti které zároveň směřovala.

Dne 28. 12. 2018 se ÚMČ vyjádřil ke stížnosti stěžovatele, ve svém vyjádření také uvedl, že z písemnosti stěžovatele ze dne 19. 10. 2018 nebylo zřejmé, zda směřuje stížnost také proti Bc. Dvořáčkové, proto se ona také podílela na vyjádření k ní. Dne 15. 1. 2019 zaslal magistrát stěžovateli vyrozumění, podle kterého **jeho stížnost shledal jako nedůvodnou**. Podle magistrátu ÚMČ od začátku evidoval podání jako stížnost přesto, že mělo být posouzeno jako dotaz, případně žádost. Nicméně v postupu opatrovníka neshledal žádné pochybení. Až po zaslání vyrozumění podal stěžovatel dva podněty k odstranění nečinnosti (viz dále část B.3.1 [První podnět k odstranění nečinnosti](#) a B.3.2 [Druhý podnět k odstranění nečinnosti](#)); oba byly shledány jako nedůvodné.

Dne 24. 1. 2019 podal stěžovatel žádost o doplnění vyrozumění o prošetření způsobu vyřízení stížnosti. Podle stěžovatele nebylo v dopisu magistrátu uvedeno, zda se jedná o vyrozumění podle § 175 SŘ. Stěžovatel také nesouhlasil s tím, že by mělo být podání posouzeno jako žádost, a to z důvodu, že v této věci již ústně opatrovníka o informace žádal předtím, proto se muselo jednat o stížnost na nečinnost. Také namítal, že ve vyrozumění nebylo zmíněno usnesení Obvodního soudu pro Prahu 13 ze dne 5. 9. 2018, č. j. 50 P 18/2018-250, kterým soud zprostil ÚMČ opatrovnictví, a to, že úřad vede správní řízení bez řádných (ověřených) podkladů. Dále pan B. B. žádal o doplnění vyrozumění o popis úkonů, které opatrovník provedl ke snížení neproduktivních nákladů a vyhodnocení jejich včasnosti, důvodnosti a podle § 37 odst. 2 SŘ. Nakonec také žádal o doplnění stanoviska ohledně toho, že stížnost byla vyřizována stejnou osobou, vůči které byla směřována.

Dne 4. 3. 2019 magistrát vyhověl žádosti stěžovatele o **doplnění vyrozumění**. V něm uvedl, že jeho podání bylo vyhodnoceno jako stížnost a vyřízeno jako podle § 175 odst. 7 správního řádu v zákonné lhůtě. K námitce ohledně toho, že úřad nezmínil, že došlo z rozhodnutí soudu ke změně opatrovníka, magistrát odpověděl, že dané rozhodnutí v té době nebylo pravomocné a ÚMČ Praha 13 byl stále opatrovníkem jeho matky. Magistrát také zopakoval svoje stanovisko, že výkon veřejného opatrovnictví není správním řízením

a že sdělením informací z opatrovnického spisu by byla porušena zákonná povinnost mlčenlivosti. Upozornil také na to, že zákon neukládá opatrovníkovi konkrétní způsob, jakým má sestavit soupis majetku opatrovance, opatrovnická rada pak má právo na seznámení se s ním podle § 478 a násl. OZ. Nakonec k osobě, která vyřizovala stížnost, se magistrát vyjádřil tak, že se jednalo o nadřízené pana Jurčíka, který byl pověřen opatrovnictvím, stížnost tudíž nevyřizovala stejná osoba, které se stížnost týkala.

B.3.1 První podnět k odstranění nečinnosti

Dne 16. 1. 2019 podal stěžovatel podnět k odstranění nečinnosti magistrátu podle § 80 SŘ při vyřizování prošetření stížnosti na nečinnost opatrovníka. V něm si stěžoval, že jeho žádost o přešetření způsobu vyřízení stížnosti ze dne 20. 11. 2018 nebyla vyřízena bez zbytečného odkladu.

Dne 24. 1. 2019 byla stížnost vyhodnocena jako **nedůvodná**, a to proto, že s ohledem na obsáhlost spisové dokumentace se jednalo o přiměřenou lhůtu, která nepřesáhla maximální dobu 60 dnů.

B.3.2 Druhý podnět k odstranění nečinnosti

Dne 7. 2. 2019 podal stěžovatel další podnět k odstranění nečinnosti podle § 80 SŘ při vyřizování prošetření stížnosti na nečinnost veřejného opatrovníka. Podle něj magistrát ve své odpovědi ze dne 24. 1. 2019 (viz [První podnět k odstranění nečinnosti](#)) nesprávně vyhodnotil jeho podání. Navíc k vyřízení jeho stížnosti nedošlo ani dopisem ze dne 15. 1. 2019, neboť v něm nebyly uvedeny všechny potřebné údaje. Dne 28. 2. 2019 na toto podání odpověděl magistrát tak, že jeho žádost o přešetření způsobu vyřízení stížnosti **vyhodnotil jako nedůvodnou**.

B.4 Žádost o nahlížení do spisu (magistrát)

Dne 12. 3. 2019 podal stěžovatel magistrátu žádost o nahlížení do „kompletního spisu“, na základě něhož byly vyhotoveny písemnosti ze dne 15. 1. 2019 (vyrozumění o vyřízení stížnosti na opatrovníka), ze dne 4. 3. 2019 (doplnění vyrozumění) a ze dnů 7. 2. 2019 a 24. 1. 2019 (vyrozumění o vyřízení stížnosti na nečinnost). Stěžovatel požadoval předložení veškeré spisové dokumentace, včetně kopií spisu ÚMČ. Dne 14. 3. 2019 magistrát odpověděl, že mu může umožnit nahlízet pouze do spisů, které jsou vedeny jejich oddělením ve věci jeho podání, které magistrát vyřizoval. Magistrát také poslal přílohou stěžovateli scan sběrných archů, ze kterých je patrný obsah spisů, který má k dispozici a ze kterého vyplývá, že spisovou dokumentaci ÚMČ nemá k dispozici.

Žádosti stěžovatele bylo vyhověno a dne 18. 3. 2019 přišel stěžovatel osobně nahlédnout do spisu na magistrátu. Dne 19. 3. 2019 se dále stěžovatel dotazoval magistrátu, jak se k nim dostala spisová dokumentace ÚMČ – spis opatrovníka, která byla vyžádána, ale není součástí sběrného archu. Na to mu magistrát odpověděl, že byla předložena osobně Bc. Ivou Dvořákovou, byl o tom vyhotoven záznam, který byl přiložen v odpovědi stěžovateli.

C. Právní hodnocení

Ve svém podnětu stěžovatel poukazuje na možné pochybení dotčených úřadů při interpretaci zákonných norem v oblastech, které zatím nebyly řešeny judikaturou,

a to: a) jaká je povaha opatrovnického spisu (zda tento je, nebo není spisem podle § 17 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu), b) kdo a z jakých důvodů má právo do něj nahlížet (resp. zda se zde uplatní § 38 odst. 2 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu) a c) kdo je nadřízeným orgánem pro vyřízení opravného prostředku proti usnesení magistrátu ve věci žádosti o nahlížení do opatrovnického spisu. Výše zmíněné oblasti jsou předmětem probíhajících soudních řízení iniciovaných stěžovatelem, konkrétně řízení u Městského soudu v Praze vedené pod sp. zn. 15 A 15/2018 [ad a) a b)] a o kompetenčním sporu u Nejvyššího správního soudu pod sp. zn. Komp 3/2018 [ad c)]. Ačkoliv se jedná o oblasti, které se úzce dotýkají mé působnosti v oblasti dohledu nad výkonem veřejného opatrovnictví, mou úlohou není nahrazovat roli soudů při interpretaci právních norem či mezer v právu. Z tohoto důvodu jsem se rozhodla **podnět stěžovatele v této části odložit** ve smyslu § 12 odst. 2 písm. d) zákona č. 349/1999 Sb., o veřejném ochránci práv.

Pokud jde o postup při vyřízení stížnosti na opatrovníka, i když v průběhu řízení došlo k menším procesním chybám, ty byly vždy dotčenými úřady napraveny. **V postupu ÚMČ a magistrátu jsem tedy neshledala pochybení.** Vzhledem k tomu, že se z velké části ztotožňuji s argumentací obsaženou v jednotlivých rozhodnutích, nepovažuji ji za nezbytné ji tady opakovat.

Ve svém šetření jsem se dále tedy soustředila na oblasti, které nejsou ve výše zmíněných řízeních projednávány a které se týkají postupu ÚMČ jako opatrovníka, a to nepřijetí plné moci podepsané paní A. B. a postup vůči opatrovnické radě.

C.1 K nepřijetí plné moci předložené stěžovatelem

Opatrovník neakceptoval plnou moc k nahlížení do spisu udělenou opatrovanou stěžovateli s argumentací, že toto právní jednání je vzhledem k omezení svéprávnosti opatrované neplatné. S takovým zjednodušujícím výkladem nemohu souhlasit. Při výkonu opatrovnictví má opatrovník povinnost postupovat především podle přání a prohlášení opatrované a zařizovat záležitosti v souladu s nimi.⁵ I když opatrovaná v nějaké oblasti nemá svéprávnost, neznamená to, že fakticky se nedokáže rozhodnout. Opatrovník by měl tedy sloužit primárně jako vykonavatel vůle opatrované,⁶ tedy jí napomáhat, aby projevy této vůle měly patřičnou platnou právní formu. Neplatné bude pak jen takové jednání, kterým by si opatrovaná způsobila újmu.⁷

Pokud měl opatrovník pochybnosti ohledně toho, zda si opatrovaná opravdu přála, aby mohl stěžovatel jejím jménem nahlížet do spisu, případně zda si uvědomovala následek svého jednání (udělení plné moci), měl se zejména zeptat samotné opatrované.⁸ Vzhledem k tomu, že je s ní v pravidelném kontaktu, nic mu nebránilo v tom, aby její názor zjistil. ÚMČ jako opatrovník však neučinil žádné kroky ke zjištění její vůle, a ani nepodložil své rozhodnutí tím, že by opatrovaná hrozila nějaká konkrétní újma. Z tohoto důvodu mi nezbývá než konstatovat, že se v této oblasti dopustil **pochybení**.

5 Ustanovení § 467 odst. 2 zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku.

6 Ze dne 15. 5. 2018, sp. zn. 2539/2017/VOP; <https://eso.ochrance.cz/Nalezene/Edit/6658>.

7 Ustanovení § 65 odst. 1 zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku.

8 Srov. § 467 zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku.

C.2 Ke kompetencím opatrovnické rady

Stěžovatel ve svých podáních také poukazoval na to, že dotčené úřady nerespektují opatrovnickou radu, a ani po jejím vzniku mu neumožnily nahlížet do opatrovnického spisu. Jak jsem však zjistila, opatrovnická rada zatím o nahlížení do opatrovnického spisu nepožádala; všechny žádosti a stížnosti byly signovány stěžovatelem jako fyzickou osobou. Musím tudíž konstatovat, že se vůči opatrovnické radě úřady **žádného pochybení nedopustily**.

Nechci předem hodnotit, jak by měl postupovat ÚMČ v případě žádosti opatrovnické rady o nahlížení do opatrovnického spisu; jednak to nebylo předmětem mého šetření a jednak je ve vymezení pravomocí opatrovnické rady zákonná úprava taktéž velice strohá. Nicméně vzhledem k tomu, že opatrovnická rada má ze zákona pravomoc vyjadřovat se nejen k pravidelné zprávě opatrovníka, ale také rozhodovat o udělení souhlasu k některým právním jednáním,⁹ považuji za nezbytné, aby v těchto oblastech měla přístup k potřebným informacím.

D. Informace o dalším postupu

Úřad městské části Praha 13 pochybil tím, že aniž zjišťoval skutečnou vůli paní A. B., nepřijal její plnou moc k nahlížení do opatrovnického spisu udělenou panu B. B.

Zprávu zasílám Úřadu městské části Praha 13 a podle § 18 odst. 1 zákona o veřejném ochránci práv žádám, aby se ve lhůtě 30 dnů od jejího doručení vyjádřil ke zjištěným pochybením a informoval mě o přijatých opatřeních k nápravě. Zpráva shrnuje moje dosavadní poznatky, které mohou být podkladem pro závěrečné stanovisko podle § 18 odst. 2 zákona o veřejném ochránci práv.

Zprávu zasílám rovněž Magistrátu hlavního města Prahy a stěžovateli.

Brno 14. října 2019

Mgr. Anna Šabatová, Ph.D., v. r.
veřejná ochránkyně práv
(zpráva je opatřena elektronickým podpisem)

⁹ Ustanovení § 480 zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku.